

United In Christ

Randolph Dunn

Lesson 1.

Jizos – Di Pōsin.

Di envayrement we dēn bōn Jizos na bin wan sosayti we dēn lōk, pipul dēn we bin de si dēnsēf pas ɔl ɔda pipul dēn. Dēn bin rili prawd fō bi Ebraam in Pikin dēn, we na Gōd in pipul dēn we i dōn pik. ‘Ebraam na wi papa’ (Jōn 8: 38). Dēn bin et di Sameritan dēn bad bad wan bikos dēn bin de si dēn as af-af, Ju pipul dēn we bin dōn lēf Mozis in Lō di tem we dēn bin de na Babilōn slev. Dēn et bin so bad dat dēn go du ɔl wetin dēn ebul fō mek dēn nō put fut na di Sameritan dēn land. Di wan dēn we bin de rul di Roman dēn nō bin difren en eni Ju we bin de miks wit “dēn pipul dēn de” na bin “sinman;” egz., Matyu, di pōsin we de gēda taks.

Di Ju pipul dēn bin de fala lō bak to di ay digri. Fō mek dēn go ebul fō get Gōd in promis dēn bin biliv se dēn fō du wetin di lō se, nōto fō se dēn fō du wetin dēn want. Fō egzampul, Mozis bin se dēn fō gi tēn pat en gi wan pat pan tēn. Fō mek shō se dēn gi di tēn pat bōt dēn nō gi am igen, dēn kin kōnt di sid dēn fō plant fō gi wan tēn en na wan tēn nōmo.

Rom bin se di Ju pipul dēn fō kēr sojaman in Iod fō wan mayl. So di Ju pipul dēn put mak dēn fō mek shō se dēn nō go fa fawe. Mēmba se Jizos bin tōk se if pōsin fos yu fō go wan mayl; go wit am tu. (Matyu 5: 41).

Insay dis kōlcho, di Anoynted Wan, di Mēsaya, di Krays kam. Di Ju pipul dēn bin biliv se we di Mēsaya kam I go mek di kiñdōm na Izrel na dis wōl get in ‘rayt we Gōd gi am’ fō get pawa en ɔno. Dēn Mēsaya go bi di Kīñ fō di Ju pipul dēn en rul lēk Devid.

Bōku tem Jizos bin de tōk to di Faresi dēn we bin prawd, we bin de tink bōt dēnsēf nōmo, en we bin de tink se dēn de du wetin rayt, we na di Ju pipul dēn rilijōn. Wan tem Jizos bin tōk se I get ship dēn na ɔda say dēn. So, i go tan lēk se Jizos bin de tōk bōt di pipul dēn we nōto Ju, we ɔl nōto Ju.

Insay Jōn 10 Jizos bin tōk se “Mi na di gud shēpad; A no mi ship dēn, di wan dēn we bin pik fō bi In disaypul, en mi ship dēn no mi jōs lēk aw di Papa no mi en a no di Papa en a de gi mi layf fō di ship dēn. A get ɔda ship dēn we nō de na dis ship pen. A fō briñ dēn bak. Dēnsēf go lisin to mi vōys, en na wan ship en wan shēpad go de.” (Jōn 10: 14-16).

Dēn se na Ayzaya 56: 7-8 “dēn go kōl mi os fō pre fō ɔlman. PAPA GōD, we de gēda di wan dēn we dēn dōn drēb kōmōt na Izrel, de tōk se, ‘A go gēda ɔda pipul dēn to am apat frōm di wan dēn we dōn ɔlredi gēda’ [i nō get wan dawt se na prōfesi bōt di Sameritan dēn we dēn nō lēk en ivin di neshōn Jēntayl dēn].”

Wit dis abit we de sho se dēn bētē pas ɔda pipul dēn, i bin ebul di Ju pipul dēn en dēn rilijōn lida dēn kin ɔndastand ɔ ivin get smōl tin bōt wetin Jizos bin de tich? I tan lēk se sōm kayn pipul dēn bin de we pas ɔlman ivin pan In disaypul dēn we bin de nia am. Jōn en di ɔda disaypul dēn nō bin ebul fō tink bōt di pōsibul fō mek Jizos get ɔda pipul dēn we de fala dēn apat frōm dēn grup, sēkt ɔ smōl grup.

“‘Masta,’ Jōn se, ‘wi si wan man de drēb débul dēn insay yu nem en wi tray fō stōp am, bikos i nōto wan pan wi.’ Jizos se, ‘Nō stōp am, bikos enibōdi we nō de agens yu de fō yu.’” (Lyuk 9: 49-50).

Bōt nōto ɔlman we de du tin insay Jizos in nem de fō am, bikos Jizos bin tōk in Matyu 7: 21-23:

Nōto ɔlman we se to mi, ‘Masta, Masta,’ go go insay di Kiñdōm na ɔvin, bōt na di wan we de du wetin mi Papa we de na ɔvin want. Da de de, bōku pipul dēn go tēl mi se, ‘Masta, Masta, nōto yu nem wi bin de tōk prōfesi, en

dreb dəbul dən wit yu nem, en du bəku pawaful wok dən insay yu nem?' En afta dat a go tel dən se, 'A nō eva no una; una we de du bad, una kəmət nia mi!

We Jizəs no se in mishən na fə bi di sakrifays fə əl pipul dən sin – Ju, Grik, Roman, en dən Saməritan dən we dən nō lək - i pre se:

"A dən sho yu to di wan dən we yu gi mi kəmət na di wəl. Dən na bin yu yon; yu gi mi dem en dem don obe yu wod. Naw dən no se əl wetin yu gi mi kəmət frəm yu. Bikəs a gi dən di wəd dən we yu gi mi en dən gri wit dən. Dən bin no se a kəmət frəm yu, en dən biliv se na yu sən mi. A de pre fə dən. A nō de pre fə di wəl, bət a de pre fə di wan dən we yu gi mi, bikəs na yu yon. Yu fə mek dən oli [konsakret, mek dən oli] bay di trut; yu wəd na tru. 'Mi prea nōto fə dən nōmo. A de pre bak fə di wan dən we go biliv mi tru dən məsej, [Gud Nyuz], so dat dən əl go bi wan, Papa, jəs lək aw yu de insay mi en mi de insay yu. Mek dən de insay wi bak so dat di wəl go biliv se na yu sən mi. A dən gi dən di glori we yu gi mi, so dat dən go bi wan jəs lək aw wi na wan. Mek dən mek dən get wanwəd əlsay fə mek di wəl no se na yu sən mi en yu lək dən jəs lək aw yu lək mi.' (Jən 17: 6-10; 17; 20-23).

Kweshən dən

1. Dən bən Jizəs insay wan kəlchə we dən tink se i bəte pas əlman en et əl pipul dən we nōto dən rilijən en dən kələ.

T. ____ F. ____

2. Jizəs as Devid in pikin kam fə mek Izrəl kam bak to wan wəl pawa.

T. ____ F. ____

3. Jizəs in mishən na fə gi wan we fə mek əl pipul dən we na Ju, Saməritan en Jəntayl go mek pis wit Gəd.

T. ____ F. ____

4. Na di wan dən nōmo we de du wetin Gəd want go go na əvin.

T. ____ F. ____

5. Jizəs bin pre fə di wan dən we biliv pan am en obe tru di Gud Nyus, di Gəspəl, go bi wan, get wanwəd.

T. ____ F. ____

Ləsin 2

Di Wan we di Fəs Kristian dən bin de.

Fə fala Pəntikəst, Kristian dən bin get wanwəd insay Krays, wi nō get wan dawt se na di wanwəd we dən tək bət na Krays in prea na Jən 17.

"O! di wan dən we biliv bin get wanwəd pan at en maynd. Nəbədi nō bin de tək se əni wan pan in prəpati na in yon, bət dən bin sheb əl wetin dən get. Wit big pawa, di apəsul dən kəntinyu fə testify se Mastə Jizəs dən get lay bak, en bəku spəshal gudnes bin de pan dən əl. No nid pipul nō bin de pan dən. Bikəs wan wan təm, di wan dən we get land ə os bin de sel am, kam wit di mənī we dən sel en put am na di apəsul dən fut, en dən bin de sheb am to ənibədi we i nid." (Di Apəsul Dən Wok [Akt] 4: 32-35).

Leta afta bəku əda Ju pipul dən biliv en obe, wi si se dən bin stil get wanwəd fə lək dənsef:

“Ol di wan dən we biliv bin de togeda ən dən bin get əltin we kəmən [Dən bin get wanwəd as wan insay Krays ən insay Fələship wit Gəd ən mətalman]. We dən bin de səl dən prəpati ən guds, dən bin de gi ənibədi lək aw i nid [ləv fə brəda dən]. Evride dən bin de kontinyu fə mit togeda na di təmpul kət. Dən bin de brok bred na dən os ən it togeda [bred bred] wit gladi at ən tru tru at, prez Gəd ən enjoy əl di pipul dən fə lək dən.” (Di Apsul Dən Wok [Akt] 2: 44-47).

Bət i nə go bi dis we əltəm. Bikəs insay shot təm, səntəm insay səm wik ə mənt, wanwəd bigin fə dən bikəs dən nə bin de pe atənshən to di Grik Kristian uman dən we dən man dən day (Ju dən). Dən kin bi Ju bət nəto Juda, nəto Ju pipul dən we de tək Ibru:

“Dən təm dən de we di disaypul dən bin de bəku, di Grik Ju dən we bin de wit dən bin de komplen agens di Ibru Ju pipul dən bikəs dən bin de pe atənshən to dən uman dən we dən man dən day we dən de sheb dən evride it.” (Di Apsul Dən Wok [Akt] 6: 1).

Dən nə kin izi fə mek pipul dən get wanwəd ən fə mek dən kontinyu fə get wanwəd. Bəku pipul dən kin want fə kip kömpin wit əda pipul dən we səntin de we dən əl tu get; əgz., etnik grup, pəlitikal ə rilijon biliv, jəntri, pawa ə pozishən na sosayti. Insay Kərint, wanwəd nə bin de igen ən difrəns bin de we di kəmən tayt nə bin bi Krays igen.

“Mi brəda dəm, səm məmbə dəm na Klə in famili dən mek am klia to mi se agyument de bitwin una. Dis na wetin a min: Una əl tu de se, ‘Mi na Pəl in yon,’ ə ‘Mi na Apsəls in yon,’ ə ‘Mi na Sifas in yon,’ ə ‘Mi na di Məsaya in yon.’ Yu tink se di Məsaya nə get wanwəd? Dən nə bin nel Pəl pan di kros fə yu, nəto so? Una nə baptayz insay Pəl in nem, nəto so” (Fəs Ləta Fə Kərint 1: 11-13)?

Unayti fə di wan dən we de insay Krays fə bi bay Krays, in day, bərin ən layf bak. Yuniti nə go ebul fə apin pan opinion ən intapriteshən.

Kweshən dən

1. Wantəm afta Pentikost əl Kristian dən bin get wan at ən maynd fə get wanwəd insay Krays.

T. ____ F. ____

2. Dən bin de sho dən Kristian ləv we dən bin de kip kömpin wit dənsef, we dən bin de sheb wit di wan dən we nid əp, we dən bin de it togeda, ən we dən bin de pre.

T. ____ F. ____

3. Afta səm təm dən nə bin de trit di Grik Ju pipul dən we nəto Ibru, mə di uman dən we dən man dən day wit smol rəspekt.

T. ____ F. ____

4. Di Kristian dən na Kərint bin sheb we dən bin de pe atənshən pan Krays to di pəsin we bin de tich dən.

T. ____ F. ____

5. Yuniti de insay Krays - In day bərin ən layf bak.

T. ____ F. ____

Yunayt wit Difrens pan Intepriteshon.

Go bak to AD 76 en tink bot wan tichin chans we yu bin ekspiriens. Yu begin fo stodi di Baybul fo 6 mont. I pas wan ondred pipul den we go bi student we sho se boku pan den bin jos want fo no bot 25 pan den bin sayn fo di klas. Den komot na ol di say den we pipul den de liv. Yu tink se den fo pul eni wan pan den tin ya fo stodi fo no God en wetin i want?

As den ticha yu bin no:

- Di gospel mesej fo tich.
- Akshon posin fo tek fo mek God put den na Krays en in Choch.
- Wetin i min fo get wanwod en komit to Krays.

We di stodi don, olman bin don gi densef to Krays en ad den to In Bodhi. Den get padi biznes wit Krays, densef, en di oda Kristian den? YES!

Afta som ia, wan pan di student den bin want fo ridyus di feloship, i bin don ekspiriens insay di siks mont we i bin de stodi en i bin setul fo mek den mit bak. Den aks yu fo adres di geda. As yu go tink se som no bin ebul fo atend. Wan pan den bin don day en di Roman government bin don kil wan oda wan. Na di kweshon bot feloship bin de bikos of difren ondastandin den bot di tin den we de kam bien ya.

- Wan bin don go bak to in fos omoseksual- we fo liv
- Wan ripot se i don tich in broda we so disabled den no tink se den kin put am insay wata so den ton wata oba am kol am baptizim.
- Tu bin don kam to di konklushon se oli an fo es to God we i de pre.
- Wan dayvos in wef pan ol we i no du enitin fo brok di mared agriment.
- Wan bin tink se i no nid fo geda wit Krays in Bodhi bikos i posibul fo mek den mek den sofa.
- Boku asembli den tek di Masta in Sopa insay di wik apat from Sunde.

Den ol stil get wanwod insay Krays en insay den padi biznes wit densef ? Eni wan pan den akshon den de bays pan posin intapriteshon we de tay oda pipul den na Krays in Bodhi o na jos difren opinion? Aw dis kayn grup we get difren difren tin den go kontinyu fo get wanwod?

Den kin get wanwod pan tin den we tru bot noto fo tich posin in opinion o intapriteshon. Tichin noto tru tin as tru tin na tin den we don apin. Tichin na intapriteshon fo wan ondastandin. Na inspekt di apous den instrukshon den - mortalman in tichin den no de. We mortalman de tray fo ondastand di tichin den na di Baybul, i de fom wan intapriteshon bays pan in sens abiliti, no en ambishon.

Poi bin won di elda den na Efisos, wachman den fo di ship den we de gayd di wulf den [man den we de tich agens di instrukshon den we den inspekt] we get di maynd fo pwel di ship den, insay di komuniti we biliv tranga wan go begin fo dro pipul den to densef noto Krays en In yon Bodhi fo di wan den we biliv.

"Una fō bi shēpad fō Gōd in kōngrigeshon, we i bay wit in yon blōd. A no se afta a dōn go, wayl wulf dēn go kam insay una [lek se o mek lek se dēn na Kristian] en dēn nō go sev di ship dēn. Ivin frōm una nōmba [eldā dēn] man dēn go kōmot en chenj di trut [bay we dēn de tich dēn intapriteshōn] fō mek dēn go pul disaypul dēn afta dēn. So una de wach [stand yu wach as gud sēnt]!" . Dēn fō set mot bikōs dēn de mek wan ol famili vēks bay we dēn de tich wetin dēn nō fō tich fō get shemful benefit." (Taytōs 1: 10-11).

Pita bin gi wan wōnin to ōl Kristian dēn.

"Lay lay prōfet dēn bin de bitwin di pipul dēn, jōs lek aw lay lay ticha dēn go de bitwin una. Dēn [spiritual wulf dēn wit dēn yon intapriteshōn] go sikrit wan introduks distruktiv heresies, ivin dinay di sovereign Lord we bay dēn [probably di Gnostic biliv se Jizōs nōto mōtalman bōt na phantom so nullify In atoning sakrifays] — bring kwik destruction pan dēnsēf. Bōku pipul dēn go fala dēn shemful we dēn en dēn go mek pipul dēn nō no di trut. Insay dēn gridi, dēn [dēn want ō mōni, pawa, en prestij] ticha dēn ya go yuz una wit stori dēn we dēn mek [dēn yon intapriteshōn]" (Pita In Seken Leta 2: 1-3).

Kwēshōn dēn

1. Wantēm afta Pēntikōst ōl Kristian dēn bin get wan at en maynd fō get wanwōd insay Krays.

T. ____ F. ____

2. Dēn bin de sho dēn Kristian lōv we dēn bin de kip kōmpin wit dēnsēf, we dēn bin de sheb wit di wan dēn we nid ep, we dēn bin de it togēda, en we dēn bin de pre.

T. ____ F. ____

3. Afta sōm tēm dēn nō bin de trit di Grik Ju pipul dēn we nōto Ibru, mō di uman dēn we dēn man dōn day wit smōl rēspēkt.

T. ____ F. ____

4. Di Kristian dēn na Kōrint bin sheb we dēn bin de pe atēnshōn pan Krays to di pōsin we bin de tich dēn.

T. ____ F. ____

5. Yuniti de insay Krays - In day bērin en layf bak.

T. ____ F. ____

Lēsin 4.

Di we dēn we dēn kin yuz fō Intaprit Skripchō.

Dēn kin gri wit tru tin dēn lek day, bērin en layf bak bōt Kristian dēn nid fō no aw fō eksplen di skripchō fayn fayn wan bōt di tin dēn we dēn biliv, di tin dēn we dēn de du en di we aw dēn de du tin. Dis na sōm we dēn we dēn kin yuz:

Spēsifisiti, wan kōmand.

Eni akshōn we dēn spēsifa nō de inklud ōl di ōda akshōn dēn.

Silent we nō de tōk.

We di Baybul no tōk natin bot sōntin i no nid o protēkt pōsin fō du sōntin. So, i de alaw pōsin fō mek ol di rizin en responsibul intapriteshōn en infōmeshōn dēn, we kin difrēn bay di tin dēn we i no en di tin dēn we i ebul fō tink bōt. So, difrēn tin dēn kin de bitwin di wan dēn we de insay Krays ivin insay di sem kōngrigesōn. Bot, dēn no fō fos pōsin fō tink bōt oda pōsin. Dēn fō kōntinyu fō bi in prayvet intapriteshōn dēn.

Necessary Inference.

Wan infōmeshōn nid fō jōj. Wan infōmeshōn we nid fō bi de establish wan intapriteshōn fō wan prōsis o prosidur we ikwal to wan kōmand we Krays gi en i de aks Kristian dēn olsay en ɔltēm fō fala. Di kwēshōn kin bi udat gēt rayt fō disayd fō oda pipul dēn wetin infōmeshōn nid.

Inferens.

Infēreshōn na pōsin in pasōnal intapriteshōn kōnklushōn bōt tichin, nōto kōmand.

Ekspediens.

Dēn kin tek di we aw dēn kin du tin o tin dēn we di Baybul no tēl o no gri fō du, dēn kin tek am se dēn kin alaw am fō du sōm klia kōmand na di Baybul.

Egzampul.

Egzampul dēn na di Baybul de sho di tin dēn we wan pōsin o wan grup we Kristian dēn kin du we dēn kin jōs de du na wan ples pas fō du am di prektis we ɔlman kin du. Sōm egzampul dēn bin de agens wan patikyula tichin we Gōd inspekt.

Kristian dēn fō yuz dis we fō eksplen di skripchō dēn no fō agyu bōt wōd minin:

- a. Eksamin ol di skripchō dēn we get fō du wit di we aw dēn de du am o di we aw dēn de du am.
- b. Fō no if dēn tōk bōt di biliw, di we aw dēn de du tin, o di tin we dēn de du. If na so, den ol oda biliw, prosidur, o prōsis we get fō du wit am no de insay. Fō egzampul, Gōd bin tōk klia wan bōt di kayn wud we dēn fō yuz fō bil di ak. So, dēn no bin put ol di oda wud dēn. Gōd no bin set mōt. I bin spēshal.
- c. If dēn no tōk natin bōt di tōpik, di Baybul no tōk natin, dat min se tin dēn de we pōsin kin disayd fō du we mek sēns en we get responsibiliti. Fō egzampul, Pōl kin disayd fō tek bot, waka o rayd fō go na Masidonia. I bin pik fō sel.
- d. Analayz egzampul dēn fō no if dēn gri wit o eksplen sōntin we dēn tōk bōt.
  - i. If i du dat, nōto di egzampul we wi fō fala bōt na di kōmand.
  - ii. If i no get natin fō du wit o eksplen wan kōmand, wan wan pipul dēn o kōngrigesōn dēn kin disayd if dēn fō fala di egzampul o no fala di egzampul. Fō egzampul, fō gēda na Sōlōmōn in kōlōn.
- e. Kristian dēn no fō agyu bōt wōd dēn en aw dēn de eksplen am.
- f. If pōsin ondastand di we dēn we dēn kin yuz fō eksplen skripchō, i kin ansa di kwēstyōn dēn bōt feloship na di klas we get 76. Fō egzampul, di Inglish wōd visit we dēn translet di Kij Jems Baybul bin min -go to pōsin fō no if dēn nid am. If na so i bi, tek kia of wetin dēn nid. I nōto tide minin fō get pōsin ova fō it en feloship.

Konklushon

If den spesifa sōntin, den ol Kristian den ɔlsay, ɔltəm en na difren kōlcho en sosayti den fō fala. Gōd dōn tōk. Mōtalman fō obe. If den nō tōk bōt sōntin den den kin alaw fō joj den we get rizin en we get responsibiliti bōt den nō kin tay ɔda pipul den.

Kweshon den

1. Wantəm afta Pentikost ol Kristian den bin get wan at en maynd fō get wanwōd insay Krays.

T. ____ F. ____

2. Den bin de sho den Kristian lōv we den bin de kip kompin wit dənsef, we den bin de sheb wit di wan den we nid ep, we den bin de it togeda, en we den bin de pre.

T. ____ F. ____

3. Afta sōm təm den nō bin de trit di Griek Ju pipul den we nōto Ibru, mō di uman den we den man dōn day wit smol respékt.

T. ____ F. ____

4. Di Kristian den na Kōrint bin sheb we den bin de pe atēnshon pan Krays to di pōsin we bin de tich den.

T. ____ F. ____

5. Yuniti de insay Krays - In day bérin en layf bak.

T. ____ F. ____

Lesin 5

Di Gōspel

We pōsin de tōk bōt di Gōspel wetin i de tōk bōt?

- a. Di 4 Gōspel den - Matyu, Mak, Lyuk en Jōn.
- b. Di wan ol Nyu Testament.
- c. Di Baybul ol tu di Ol en Nyu Testament.

Di gospel na di Gud Nyus se Gōd kam na di wōl wit bōdi we get bōdi we di sem lēk mōtalman, we i gi in layf we nō get sin as di wangren sakrifays we pōsin kin gri wit to di Papa fō fogiv mōtalman in sin den. So, di Gōspel bin en na Jizōs in layf, day, bérin, layf bak, en assenshon - di sakrifays we den mek fō pe fō Gōd – wan istri tru tin we pōsin kin chek.

Di gospel nōto tiori, tichin, sistem fō gud abit o spiritual filosofi, nōto ivin di tiori bōt fet, ripent, baptizim, fogiv sin, fō adopt, di Oli Spirit, en layf we go de sote go.

Di gospel den na di gud nyus we Jizos bin de ekspekt in apəsul dən fə tich we i tel dən fə "Go əlsay na di wəl en prich [prəklaym] di gud nyus" (Mak 16: 16). Na wetin Pəl bin de prich we i bin de prich se 'Krays we dən nel pan krəs' (Fəs Leta Fə Kɔrint 1).

Di Choch Krays we dən dən mek na di wəl na wan we important, bay wilful ən bay konstityushən; we get əl di wan dən we de na əlsay we de tək se dən biliv Krays, ən obe am pan əltin bay we dən ripənt ən obe di gud nyuz.

Kristian dəm fə evri jenəreshən bay we dən de stədi əltəm de gro ən machə pan dən no ən əndastandin bət Gəd in wil we de rilizət fə ləf səm fəs intapriteshən, misəndastandin, ən biliv we dən bin dən tich dən bifo.

Tichin, kried, dogma, ən intapriteshən əl de mek wanwəd nə de bikəs yu kin get wanwəd pan Krays in day, bərin, ən layf bak, nəto biliv ən tichin.

Kwəshən

1. Di gospel na

- a. ____ Jizos ən apəsul dən tichin
- b. ____ Jizos in dairekt kommand ən prəmis dən
- c. ____ Jizos day, dən bər am ən get layf bak na grev

2. Fet, ripənt, ən obe di gud nyuz de alaw Gəd fə put pəsin insay Krays.

T. ____ F. ____

3. Di choch we Krays dən mek na di wəl na əorganizm, na bədi fə pipul dən, nəto əganayzeshən o bildin.

T. ____ F. ____

4. Kristian dən bay we dən de stədi əltəm go gro ən machə pan dən no ən əndastandin bət wetin Gəd want we kin mek dən ləf di tichin, opinion, intapriteshən ən misəndastandin we dən bin dən get trade.

T. ____ F. ____

5. Di opinion ən intapriteshən we dən fos oda pipul dən kin mek pipul dən nə get wanwəd ən mek dən nə get wanwəd.

T. ____ F. ____

Lesin 6.

Tichin ən Tichin.

Pəl bin tək na Fəs Leta To Timoti 6: 2-4 "Tich ən ənkərej dən tin ya. If ənibədi tich difrən tichin [tichin] ən nə gri wit di fayn wəd dən we wi Masta Jizos Krays bin tək ən di tichin we gri wit wetin Gəd de tich, i de prawd wit prawd ən i nə əndastand natin." So, di apəsul dən bin de prich bət di Gud Nyus [fə sev] ən aw fə gro ən tan lək Gəd bay we wi de liv sakrifays layf. Dən tichin (doktrin) de eksplen aw Kristian dən fə liv we Gəd gri wit.

Saund Doctrine - tichin we de lid to Gəd.

"I [səntinəl, wachman, elda, ovasia] fō ol tranga wan pan di Gōspēl fō Krays we pōsin kin abop pan lēk aw i dōn bi tich so dat i go enkorej ɔda pipul dēn [we ebul fō gi instrōkshōn] bay we i de tich gud fetful en tru tru tichin dēn we di Gōd in mēsej en nō gri wit di wan dēn we de agens am." (Taytōs 1: 9)

Taytōs 2: 1-10 – "Yu, Taytōs, fō tich wetin gri wit gud tichin." [Dōn Pōl list wetin Taytōs fō tich.

Tich - di big man dēn fō bi.

- Temperate, sober-minded,
- Werty of respect, dignited, reverent,
- Self-controlled, temperate,
- Saund in fet and lov,
- Endurance, patience,

Tich - di big uman dēm fō.

- Bi rēspektful pan di we aw dēn de liv - rēspekt in bihayvya,
- Nō fō bi pōsin we de tōk bad bōt pōsin, we de tōk bad bōt ɔda pipul dēn,
- Nō fō adikshōn to bōku wayn - slev to bōku wayn.
- Tich wetin gud.
- Trenin di yōj uman dēm fō lēk dēn man en pikin dēm, fō kōntrol dēnsēf en klin, fō get sēns, fō rōnata, fō bizi - fō wok na os, fō du gud, fō gud en fō rēspekt dēn man -dat nobodi nō go kōl di wōd bad. Nō du tin dēn we i nō gri wit we yu no.

Enkorej yōj man dēn fō kōntrol dēnsēf, fō tink gud wan, fō bi mōdel, sēt eggampul, fō du gud wok, en insay yu tichin sho se dēn de du wetin rayt, rēspekt, sirios, bi fayn tōk we pōsin nō go ebul fō kōndēm, so dat pōsin we de agens am go shem, we nō get natin bad fō tōk bōt wi.

Tich slev dēn fō put dēnsēf ɔnda wi to dēn masta dēn pan ɔltin, tray fō mek dēn gladi en nō tōk bak to dēn, nō tif ɔtif, en dēn fō abop pan dēn ful wan so di tichin bōt wi Seviō go at fō dēn.

Pol instrakt Timoti "Lē ɔl di wan dēn we de ɔnda yok as slev tek dēn yon masta as pipul dēn we fit fō get ɔl di ɔnu, so dat dēn nō go provok Gōd in nem en in tichin. Di wan dēn we get masta dēn we biliv nō fō nō rēspekt dēn pan di grōn se dēn na brōda dēn; bifō dat dēn fō sav ɔltin bēte bikōs di wan dēn we de bēnifit frōm dēn gud savis na pipul dēn we biliv en we dēn lēk. Tich en enkorej dēn tin ya." (Fōs Timoti 6: 1-3).

Di tin dēn we Kristian dēn de du fō sho aw Gōd tan so dat dēn nō go tōk bad bōt Gōd in nem. Dis prinsipul de aplay to rileshōnship wit di wan dēn we de gi dēn wok en ɔda pipul dēn we get pawa.

Tichin we nō fayn we de mek posin nō du wetin rayt.

“Enibodi we tich sōntin we difren frōm wetin Pōl bin tōk bōt na di fōs chapta dēn, na prawd we i min se a gēt ol di rayt ansa dēn. Yu fō gri wit mi, nō ɔndastand. Dis kayn pōsin kin want fō tōk bad bōt wetin wōd dēn min. Dis kin mek pipul dēn agyu en we kin dōn wit jēls, skata, fō tōk bad bōt ɔda pipul dēn, en fō tink bōt bad tin dēn. Dēn pipul ya kin mek trōbul ɔltem. Dēn maynd kōrōpt, en dēn dōn tōn dēn bak pan di trut. Fō dēn, fō sho se i de wōship Gōd na jōs we fō mek dēn jēntri. Sōm pipul dēn kin agens wetin wi de tich, bōt dēn tin ya na di fayn tin dēn we Masta Jizōs Krays de tich. Dēn tichin ya de ɛp wi fō liv lēk Gōd.” (Fōs Leta To Timoti 6: 3-5).

Insay Fōs Leta To Timoti 1: 8-11 Pōl list tin dēn we de agens gud tichin dēn “Naw wi no se di lō gud, if pōsin yuz am di rayt we fō ɔndastand dis, se di lō nō de fō di wan dēn we de du wetin rayt, bōt fō di wan dēn we de du wetin rayt we nō de fala lō en we nō de obe, fō di wan dēn we nō de du wetin Gōd want en di wan dēn we de sin, fō di wan dēn we nō oli en we de dōti, we nō de wōship Gōd, we nō de rēspēkt, fō di wan dēn we de bit dēn papa en mama dēn, fō di wan dēn we de kil, di wan dēn we de du mami en dadi biznes di we aw Gōd nō want, man dēn we de du mami en dadi biznes wit ɔda pōsin, pipul dēn we de mek slev, we de lay, we de lay, en eni ɔda tin we nō gri wit gud tichin, jōs lēk aw di blesin Gōd in gud nyuz we dēn dōn trōs mi gi.”

Pita In Sēken Leta 2: 1- “Bōt lay lay prōfet dēn kam midul di pipul dēn, jōs lēk aw lay lay ticha dēn go de bitwin una. Dēn lay lay ticha dēn ya go go insay yu [yu sēklō fō padi dēn, yu padi biznes] wit lay lay tichin dēn we de pwel yu, [intapriteshon we yusef pik we de tay ɔda pipul dēn we nō kōmot frōm Gōd] we go mek yu gēt pati ɔ sek̄ ivin te yu dinay di Masta we bay dēn .”

Leta Fō Rom 1: 18-21 en vas 28-32 – “Gōd in wamat de kōmot na evin pan ɔl di we aw pipul dēn nō de wōship Gōd en di wiked tin dēn we pipul dēn de du we de stop di trut bay dēn wikednes bikōs wetin dēn go no bōt Gōd klia to dēn bikōs Gōd dōn mek am klia to dēn. Bikōs frōm we dēn mek di wōl, Gōd in kwaliti dēn we wi nō de si, in pawa we go de sote go en in divayn nature dōn de si klia wan, dēn dōn ɔndastand am frōm wetin dēn dōn mek, so mōtalman nō gēt ekskyuz. ... Dōn bak, bikōs dēn nō bin tink se i fayn fō kip di no bōt Gōd [si fit fō gri wit Gōd], i gi dēn to wan bad bad maynd (debased), fō du wetin nō fō du. Dēn dōn ful-ɔp wit ɔlkayn wiked tin, bad, gridi en dōti tin dēn. Dēn ful-ɔp wit milē, kil, fet-fst, ful en bad. Dēn na pipul dēn we de tōk bad bōt ɔda pipul dēn, pipul dēn we de tōk bad bōt Gōd, pipul dēn we et Gōd, pipul dēn we nō gēt wan rēspēkt, we de mek prawd, en we de bost; dēn kin mek we fō du bad; dēn nō de obe dēn mama en papa; dēn nō gēt sens, dēn nō gēt fet, dēn nō gēt at, en dēn nō gēt sōri-at. Pan ol we dēn no Gōd in lō we rayt se di wan dēn we de du dēn kayn tin ya fō gēt day, dēn nō jōs de kōntinyu fō du dēn tin ya, bōt dēn de gladi bak fō di wan dēn we de du dēn tin ya.”

Kwēshōn dēn

1. Di gospel na bōt sev we fayn tichin na bōt aw fō liv we Gōd gri wit.

T. ____ F. ____

2. Di wan dēn we de tich se dēn fō fala dēn opinion en intapriteshon fō de na feloship kin mek argument dēn we kin mek pipul dēn nō gēt wanwōd.

T. ____ F. ____

3. Di wan dēn we nō oli en we nō gēt wan rēspēkt, we nō gēt rilijōn, we nō gēt respekt, di wan dēn we de bit dēn papa en mama, we de kil, we de du mami en dadi biznes di we aw Gōd nō want, di wan dēn we de du mami en dadi biznes wit ɔda pōsin, we de mek slev, we de lay, en we de lay, na tin dēn we de agens di fayn tichin.

T. ____ F. ____

4. Lay lay ticha dēn we inklud chōch shēpad dēn, elda dēn, sentinel dēn na dēn wan dēn we de tich tin dēn we nō kōmot frōm Gōd.

T. ____ F. ____

5. God in wamat de pan di wan den we ful-ɔp wit mile, fet-fet we de ful pipul den, en we get bad at.

T. ____ F. ____

Lesin 7.

Difrens pan Gospel en Tichin.

Di tichin den we Krays en in apɔsul den de tich nɔto di gud nyuz bɔt na wan inspekt eksplen bɔt di Gospel en aw di wan den we de insay Krays fɔ liv, gro, en machɔ to God in nature, In yon we tan lɛk pɔsin. Den tichin nɔto tin den we apin, we na tru, bɔt na inspekt stetment den we den kin tɔk bɔt en eksplen wit kɔnklushɔn en infɔmehɔn we kin difren bay wetin pɔsin no en in sens. Wan wan intapriteshɔn na prayvet en nɔ de biɛn ɔda pipul den.

Sɔntem di ɛgzampul we de kam biɛn ya go ɛp fɔ mek di difrens bitwin di tru tin en di opinion klia.

Tu motoka den-- de kɔlchɔ na wan intasekshɔn. Tu witnes den bin de wan biɛn eni motoka. Witnes A, bihain motoka A, se di lait bin grin so motoka B ron di trafik lait. Witnes B, bihain motoka B, se di lait bin grin so motoka A ron di trafik lait.

Wetin na di tru tin en di intapriteshɔn o infɔmehɔn?

Fak.

1. Tu motoka bin de.
2. Wan aksidɛnt bin de.
3. Tu witnes den bin de.
4. Trafik layt bin de.

Interpretations and Inferences.

1. Witnes A bin biliv se di layt na grɛn fɔ motoka A en i bin tink se di trafik layt fɔ dɔn red fɔ motoka B.
2. Witnes B bin biliv se di layt na grɛn fɔ motoka B en i bin tink se di trafik layt fɔ dɔn red fɔ motoka A.

Bay we den dɔn tɔk se den biliv en infɔmehɔn rayt en afta dat den aks se nɔ ɔda pɔsibul kɔnklushɔn nɔ de, den intapriteshɔn en infɔmehɔn bi den yon infɔmehɔn we nid fɔ apin.

Kɔnklushɔn.

No dispuyut nɔ de bɔt di 4 tru tin den.

Posibiliti bɔt den stetment en infɔmehɔn.

- a. Wan nɔ rayt en di ɔda wan rayt.
- b. Den tu kɔrɛkt - di trafik layt bin grɛn na ol tu di say den.
- c. Non pan den tu ya nɔ kɔrɛkt. Di layt nɔ bin de wok.

Una wach en tink bot Revleleshon 21: 8 "Bot fo di wan den we de fred, we no biliv, en pipul den we den et, we de kil, we de du mami en dadi biznes di we aw God no want, we de du majik, we de worship aydol, en ol di wan den we de lay, den pat go de na di lek we de bon wit faya en brimston; we na di sekon day." I tan lek se dis tok we den tok klia wan no lef eni ples fo eksplen am. Bot

Udat na di layman? Wan wit lay we no ripent o wan we de mek am prosis fo lay?

Udat na posin we kil? Wan we kil oda posin o wan we de du kil insay in at?

Udat na di wan den we de du mami en dadi biznes di we aw God no want? Wan we don du mami en dadi biznes wit oda posin we nato in man o in wef o posin we de du mami en dadi biznes di we aw God no want?

Di we aw den de eksplen am fo lay, posin we kil, en du mami en dadi biznes di we aw God no want no de chenj di we aw Revleleshon 21. Bot enibodi we de aks olman fo fala in intapriteshon bot udat na di wan den we de lay, di wan den we de kil, en di wan den we de du mami en dadi biznes di we aw God no want, de mek pipul den no get wanwod. Leta Fo Rom 1: 32 tok se "pan ol we den no God in lo we rayt se di wan den we de du den kayn tin ya fo day, den no jos de kontinyu [Grik prassontes Strong in minin de du oltem] fo du den sem tin ya, bot den gri bak fo di wan den we de du den tin ya."

God no di at en i go joj jos ilek wetin motalman tink. Motalman no go ebul fo disayd udat de feloship wit God en in Pikin den bay in yon opinion en intapriteshon. Man kin joj oda posin in akshon bot, na God de disayd di wan den we de feloship wit Am.

Na sirios ofens fo enibodi, mo di posin we den tink se na lida o cotoriti fo lef di impreshon se in opinion no de onda chalenj.

Bikos di gospel na tru, dat na; Krays bin gi insef as di sakrifays we de mek posin in sin en bikos di apous den tichin na tru tin den we den inspekt, di difrens bitwin den tu go klia insay di fayv poyn den we de kam.

- Di gospel mesej na fo proklama di Gospel fact we posin aksept o no gri wit. So, fo biliv pan di wan tru tin (Krays na Masta) en obe am tru ripent en to di wan akt (baptizim insay Krays in day) na di benefit fo wanwod.
- Di tichin den we di apous den de tich nato tru tin, lek aw di gospel de, bot na [inspekt] intapriteshon en implikashon den we den bays pan di gospel.
- Di tichin [di tichin dem fo di apous dem] alaw fo dibat en dayal [diskushon], fo mek posin get sens en fo strech di maynd. I de mek di wan den we de insay Krays macho, bot na di we we enibodi de divelop akodin to in yon speshal we.
- Difrens bot tichin kin put stres pan feloship sotentde bot na bad bad mistek fo tink se wanwod pan tichin, tichin, na di benefit fo feloship.
- Di Nyu Testament skripcho den no go ebul fo bi di benefit fo wanwod. Na insay den Krays de sho. Di gud nyus, di gospel, na di men tin we mek wi get wanwod. Den tek am from Aliegzanda Kampol.

Kweshon den

1. Di kros we den nel Krays, Jizos in sin ofrin, na tru tin we posin kin chek.

T. ____ F. ____

2. Di apɔsul dən tichin nōto tin dən we apin, we na tru, bōt na tin dən we dən inspekt we dən kin tōk bōt en eksplen wit kōnklushōn en infōmeshōn.

T. ____ F. ____

3. Di kontinyu fō du sin kin mek pōsin day sote go.

T. ____ F. ____

4. Di opinion we di chōch lida dən gēt iléksef na pastō, pricha, elda, prist o pop nō de ɔnda chalenj.

T. ____ F. ____

5. Di gospel fō Krays na Jizōs in day, bérin en layf bak, na tru tin we pōsin kin gri wit o nō gri wit we di apɔsul dən tichin na inspekt intapriteshon dən we dən kin agyu bōt en tōk bōt.

T. ____ F. ____

Lésin 8.

Fō bia.

Fō bia, fō bia, sōri-at, fō bia en peshent fō de pan tichin (tichin) en opinion bōt NCTO di gospel as di Gōspel na di we fō sev. Di tichin we di apɔsul dən we Gōd in spirit bin gi, na di we fō liv lēk Gōd as dən de prich di Gud Nyus to “ɔlman na di wōl.” Kristian dən nō fō eva stop fō prich di gud nyuz.

- Fō bia nō nid pōsin fō sōrēnda eni trut.
- Dən fō tōk bōt prayvet o pōsin in yon opinion opin wan fō tōk bōt bōt nō eva mek am test fō feloship.
- Yuniti kin apin nōmō pan di bies fō biliv se Jizōs na di Krays en obe In gospel - In day, bérin, en layf bak – bay we dən put am insay In day.
- Kristian kin difren bōt bōku tin en stil bi wan.
- We wan pan Krays lef Krays en lef fō abop pan am. I nō de jōyn an wit Krays igen.
- Fō aks fō mek dən mek pōsin in yon opinion test fō padi biznes, dat kin mek pipul dən gēt cham-mōt en nō get wanwōd.

We sōm Kristian dən de tōk bōt dən opinion(dən), iléksef dən nō bin want fō du am o dən bin want fō du am, i kin tan lēk se dən de dawt di ɔnēs en integriti we di wan dən we dən difren wit gēt. Stetment dən lēk ‘mi biliv kōmōt from di Baybul’ o ‘di Baybul se’ we de sho se di ɔda pōsin in opinion nōto so en i de sho se i gēt abit we bēte pas di tin dən we i no en ɔndastand. Dən kin tek dən opinion as ‘skripchoral’ en dən brōda nō de tek am. Dən tin ya de mek pipul dən tink se dən brōda nō no natin, nōto pōsin we de tōk bōt Gōd biznes o na lay lay ticha. I ikwal to ‘fō tōk bad bōt’. Dis nō fō bi so. I nō de sho se Gōd lēk wi. ɔlman we de insay Krays na in savant dən en in prist dən fō sav Gōd. Nōbōdi nō important pas ɔda pōsin bikōs i get sēns, i no, i ɔndastand o i ebūl fō tōk. Lov fō brōda dən fō win.

Kweshon

6. Di kr̄s we d̄en nel Krays, Jiz̄s in sin ɔfrin, na tru tin we p̄osin kin ch̄k.

T. ____ F. ____

7. Di ap̄osul d̄en tichin n̄oto tin d̄en we apin, we na tru, b̄ot na tin d̄en we d̄en inspekt we d̄en kin t̄k b̄ot en eksplen wit k̄onklushon en inf̄omeshon.

T. ____ F. ____

8. Di kontinyu f̄ du sin kin mek p̄osin day sote go.

T. ____ F. ____

9. Di opinion we di ch̄och lida d̄en get il̄eksef na pasto, pricha, elda, prist o pop no de ɔnda chalenj.

T. ____ F. ____

10. Di wan d̄en we de wok. Di gospel f̄ Krays na Jiz̄s in day, berin en layf bak, na tru tin we p̄osin kin gri wit o no gri wit we di ap̄osul d̄en tichin na inspekt intapriteshon d̄en we d̄en kin agyu b̄ot en t̄k b̄ot.

T. ____ F. ____

Lesin 9.

In Krays en In Fel̄ship wit Wan Oda.

“A d̄on gi una as di f̄os im̄portant tin we a get bak: se Krays day f̄ wi sin d̄en ak̄din to di Skripch̄ d̄en, we i bin de d̄en ber am, dat na di t̄d de we i get layf bak, j̄s l̄ek aw di Skripch̄ d̄en se” (F̄os L̄eta F̄o K̄oint 15: 3-5). Notis – to di Ju pipul dem “ak̄din to di skripch̄” bin min di Tanaka o Ol Testament.

Na Pentik̄st De “d̄en bin baptayz (d̄en bin put d̄en insay di wan d̄en we get in w̄d), en d̄en bin ad da de de l̄ek tri tawzin sol d̄en. En d̄en bin de gi d̄en layf f̄ tich di ap̄osul d̄en en f̄ mek padi biznes wit densef, f̄ brok bred en pre. En ɔlman bin de fred, en d̄en bin de du b̄oku w̄ondaful tin d̄en en sayn d̄en tru di ap̄osul d̄en. En ɔl di wan d̄en we biliv [we bin de k̄omit to Krays] bin de togeda en ɔltin bin get wanw̄d.”. So, d̄en bin get wanw̄d wit Krays en kontinyu f̄ tinap tranga wan pan di tin d̄en we di ap̄osul d̄en bin de tich bifō d̄en rayt eni l̄eta. Di tichin we di Ap̄osul d̄en bin de tich, we d̄en bin de tich, no bin ad enitin to di tru tin d̄en b̄ot di Gud Nyus, we na Krays in day en layf bak. Di tin d̄en we d̄en bin de tich we d̄en bin de tich, bin de insay j̄onaral en patikyula w̄d d̄en. So, di tin d̄en we di ap̄osul d̄en bin de tich bin tich Kristian d̄en aw f̄ liv f̄ Krays, gro, en macho f̄ tan l̄ek Ḡod; eg, l̄ov, s̄ori-at, peshent, gud, tru, j̄s, en ɔda pipul d̄en.

“...I mek pis insay in b̄odi tru day, f̄ sho una oli en no get wan b̄ot [d̄en pul sin d̄en k̄omot] en we no go k̄orekt bifō am: IF na so una f̄ kontinyu f̄ get fet, en una no f̄ lef f̄ op f̄ di gud nyuz.” (L̄eta F̄o K̄olose 1: 22-23).

“Una no no se wi ɔl we d̄on baptayz f̄ [wan] wit Krays Jiz̄s, baptayz insay in day? So d̄en ber wi wit am bay we wi baptayz f̄ day, so dat j̄s l̄ek aw Krays get layf bak bay di Papa in glori, wisef go waka wit nyu layf. If wi d̄on get wanw̄d wit am pan day we tan l̄ek in, wi go get wanw̄d wit am we i get layf bak l̄ek in yon.” (L̄eta F̄o Rom 6: 3-5).

"Una no fō get wanwōd wit di wan dēn we no bili. Fō us patnaship get fō du wetin rayt en fō no du wetin lo se? Ous padi biznes get layt wit daknes?" (Sēken Lēta Fō Kōrint 6: 14).

"If wi se wi get padi biznes wit am we wi de waka na dak, wi de lay en no de du di trut. Bot if wi waka na di layt, lēk aw i de na di layt, wi get padi biznes wit wisef, en Jizōs in Pikin in blōd de klin wi frōm ol sin. If wi se wi no get sin, wi de ful wisef, en di trut no de insay wi. If wi kōnfes wi sin, i fetful en i de du wetin rayt fō fōgiv wi wi sin dēn en fō klin wi frōm ol di tin dēn we no rayt. If wi se wi no sin, wi de mek am layman, en in wōd no de insay wi." (Jōn In Fōs Lēta 1: 6-10).

"Mi [Krays] prea nōto fō dēn nōmo. A de pre bak fō di wan dēn we go bili pan mi tru dēn mēsej [di Gud Nyuz], so dat dēn ol go bi wan, Papa, jōs lēk aw yu de insay mi en mi de insay yu. Mek dēn de insay wi bak so dat di wōl go bili se na yu sēn mi." (Jōn 17: 20-21).

Jizōs bin tōk na Matyu 7: 1 se disaypul no fō jōj in brōda. So, if pōsin no gri fō feloship oda pōsin bikōs difrēn we aw dēn de eksplen sōm instrōkshōn dēn we no spēshal, yu tink se i de waka na di layt? If i no de, aw Krays in blōd go kōntinyu fō klin am? Bikōs di apōsul Jōn bin tōk na Jōn In Fōs Lēta 1: 7 "Bot if wi waka na di layt, lēk aw i de na di layt, wi go get padi biznes wit wisef [nōto jōs di wan dēn we gri wit wi en wi ɔndastandin], en di blōd fō Jizōs in Pikin de klin wi frōm ol sin."

Na Krays nōmo de brij wanwōd. Na in na di Gud Nyus. Nōbōdi no de kam to di Papa pas tru Jizōs, di Krays! Wan de "yuniti wit Krays insay In day" so Yuniti de insay Krays – di pōsin.

"If εnibōdi se, 'A lēk Gōd,' en et [detest, love less] in brōda, na layman; bikōs εnibōdi we no lēk in brōda we i dōn si, no go ebul fō lēk Gōd we i no si." (Jōn In Fōs Lēta 4: 20).

Di rizin we mek Jizōs kam na dis wōl na fō:

- liv wit mōtalman we no get sin,
- bi di sakrifays we de pe fō pul sin pan mōtalman,
- day wit wi sin dēn we dēn put pan Am,
- SMÖL TōK: Fō pul sin tru trōst en obe we pōsin day fō sin, Dēn bēr am insay Krays in day lef dēn sin wit di wan dēn we dēn put pan Krays na di kros, Dēn rayz am bak to nyu spiritual krieshōn we Gōd mek we no get sin dēn we dōn pas, Na Gōd put am insay Krays in bōdi, In Chōch, Gōd in Kinđom na di wōl, en bikōs of Ibv we nōto fō du in wok o fō kōmand, i de du wetin Gōd want fō prich di gud nyuz, εnkōrej en du gud wok.

Kwēshōn dēn

1. Di fōs Kristian dēn bin de insay feloship bikōs

- a. ____ Dēn ol na bin Ju
- b. ____ Dēn ol kōmōt na di sem kōntri
- c. ____ Dēn bin get Krays en ɔltin we kōmōn

2. Di 3,000 we dēn dōn mek pis pan Pentikōst go prezēnt to Gōd oli en no get wan bot IF dēn

- a. ____ I bin de na Jeruselēm
- b. ____ I bin kōntinyu fō de biēn Mozis in Lō

c. ____ Kontinyu fō fetful to Krays en in tichin dēn

3. Kristian dēn get wanwōd wit Krays

a. ____ we dēn gri se Jizōs na di Krays, Gōd in Pikin

b. ____ We dēn stop fō liv ribel layf

c. ____ Insay In day afta dēn bēr dēn bay we dēn put dēn insay wata

4. Fō get padi biznes wit Gōd en di wan dēn we de insay Krays, i nid fō fetful to Krays en in tichin dēn

T. ____ F. ____

5. Wan nō kin lēk Gōd en nō lēk oī ɔda pipul dēn insay Krays, dēn brōda dēn

T. ____ F. ____

Lēsin 10.

Ri-United wit Krays.

Di Apsul Pōl bin tōk se oī mōtalman de sōfa wit di sin prōblēm we i tōk se: "Oīlman dōn sin en dēn nō get Gōd in glori, en dēn de du wetin rayt bikōs oī in di gudnes as gift, tru di fridōm we de insay Krays Jizōs, we Gōd put bifo as sakrifays [atonement] wit in blōd, fō mek dēn tek am fet." (Lēta Fō Rom 3: 23-24).

Wi oī de fes wit sōm kayn sin we, if wi nō klin wit Krays in blōd, i go separat wi frōm wi Masta en Seviō. Jems bin tōk bōt wi prōblēm we wi get fō gri fō lē wi du wetin tēmt, i se "Lē ənibōdi nō se we Gōd de tēempt mi, bikōs Gōd nō go ebul fō tēempt am wit bad, en insef nō de tēempt ənibōdi. Bōt ənibōdi kin tēempt am we i want en mek i want fo du sōntin. Dōn we pōsin want we i get bēle, i kin bōn sin, en sin we i dōn big, i kin mek pōsin day." (Jems 1:13-15).

Dōn sōm afta dat i rayt se: "... di end fō dēn tin ya na day. Bōt naw we una dōn fri frōm sin en bi Gōd in slev, di frut we una de get de mek una oli en in end, we na layf we go de sote go. Di pe fō sin na day, bōt di fri gift we Gōd gi wi na layf we go de sote go insay Krays Jizōs wi Masta." (Lēta Fō Rom 6: 21-23).

We Kristian gri fō tek tēmteshōn en go bak to di we aw i bin de liv in sin en leta i want fō mek pis wit Gōd, us akshōn Gōd nid fō du? Yu tink se Gōd nid pōsin fō ripent, fō pōnish am wit in bōdi, fō get sōm mōni fō pe am, oī fō baptayz bak? Yu tink se di Baybul nō gri fō mek di Kristian we nō gri fō du wetin rayt en di lokal asembli fō Kristian dēn fō fala we pōsin get pis en get wanwōd bak wit Krays?

Di rikōnsil prōses fō bigin wit di rekōgnishōn fō pōsin in stet fō ribel en wit fō want fō fogiv am en rikōnsil wit Gōd. Bōt fō want fō du sōntin nōmō nō go du fō am; chenj fō de na di abit, at, maynd, en insay pōsin. Dēn fō kōmyuniket dēn want fō fogiv en gi dēn bak to di wan (dēn) we dēn de tray fō mek pis wit - Gōd en mōtalman. I tan lēk se di parebul bōt di pikin we bin lōs in prōpati na Lyuk 15: 11-32 de eksplen dis prōses. Gōd opin wi at oītem fō ripent en fō mek wi get pis wit ɔda pipul dēn. Bōt dis nōto tru wit oī di wan dēn we se dēn de insay Krays pan oī we dēn fō fogiv lēk aw Krays fogiv dēn.

Gōd in pikin dēn fō lōng tēm dōn get di sin prōblēm. Di Izrel Pikin dēn, di rays we Gōd bin pik fō briñ Krays, di Mēsaya, kam na di wōl bin de tōn agens am oītem so dat dēn de du mami en dadi biznes wit Gōd bay we dēn de wōship di aydōl gōd dēn na di neshōn dēn we bin de nia dēn, en dis bin mek dēn brok dēn agriment rilayshōn wit Am. Bōt enitem we dēn ripent fō dēn sin, bay we dēn de pwēl dēn aydōl dēn we na lay lay gōd dēn en go bak to Jiova wit at we de ripent en fil bad, Gōd bin de fogiv dēn.

Devid, man afta Gōd in yon at, na egzampul fō wan pōsin we sin agens Gōd en mōtalman we i du mami en dadi biznes wit ḍōda pōsin en afta dat i kil fō tray fō kōba in sin. We di prōfet Netan bin kōfrēnt Devid, Devid in at, in insay, bin ful-ōp wit sōri-at, in abit chenj en se “A dōn sin agens PAPA Gōd.” I bin kam bak en ripēnt. Gōd fōgiv.

Dimas na bin Pōl in kōmpin pan wan pan in mishōnari trip dēn as i bin de sēn in grit to di Kōlōse chōch (Lēta Fō Kōlōse 4: 14). Lēta Pōl bin tōk se “Dimas, we lēk dis wōl we wi de naw, dōn lēf [i dōn lēf; lēf] mi” (Sēken Lēta To Timoti 4: 10). Di Baybul nō tōk natin bōt Dimas in las spiritual sityueshōn.

Saymōn, di majik man (majikman) na Sameria bin tray fō bay Gōd in gift. Pita bin fos am fō eksplen to am in sin sityueshōn en tōk se; “Lē yu silva day wit yu, bikōs yu bin tink se yu go ebul fō get di gift we Gōd gi yu wit mōni! Yu nō get pat pan dis, bikos yu at nō rayt bifo Gōd. So, ripēnt fō dis wiked tin we yu de du, en pre to di Masta so dat, if i pōsibul, dēn fōgiv yu di tin we yu want fō du. Bikos a si se yu de insay di gal we de mek yu fil bad en yu de na di bon we yu de du fō mek yu nō du bad.’ Saymōn ansa am se, ‘Pre fō mi to PAPA Gōd, so dat enitin we yu dōn tōk nō go kam pan mi.’ (Di Apōsul Dēn Wok [Akt] 8: 20-24).

Insay Fōs Lēta Fō Kōrint 5 wi rid bōt wan Kristian brōda we bin de du mami en dadi biznes di we aw Gōd nō want we di pegan Jēntayl dēn nō bin ivin gri fō du. Pōl bin tel di disaypul dēn na Kōrint fō gi am to Setan so dat i go no en gri se i sin so dat in spirit [sol] go sev.

I fō klia se sin bigin insay di pōsin we de insay in at en i kin bi bōdi akshōn lēk dis as mami en dadi biznes o wan abit problem fō want pōsin in yon enjōymēnt lēk mōni o fō mek pipul dēn no am.

Insay Sēken Lēta Fō Kōrint 2: 6-9 Pōl de wōri se di Kristian we dēn gi am to Setan, we bin dōn ripēnt nō bin fil se di Kristian dēn na Kōrint dōn gri wit am “Di pōnishment we bōku pipul dēn gi am, na in du fō am. Bifo dat, una fō fōgiv am en kōrej am, so dat i nō go fil bad pasmak. So a de beg una fō sho se una lēk am bak.”

Fō ripēnt nōto simpul chenj. I de mek pōsin du sōntin, we na difren we fō chenj di we aw i de pe atēnshōn pan layf frōm in yon gladi at to padi biznes wit Gōd pan Gōd biznes.

Pol bin se “Gōd sōri kin briy ripēnt we kin mek pōsin sev en nō kin lēf eni rigret, bōt sōri-at we de na di wōl kin mek pōsin day.” (Sēken Lēta Fō Kōrint 7: 9-11).

Jems tel Kristian dēm fō “... kōnfes una sin to una kōmpin en pre fō unasēf, so dat una go wēl. Di prea fō pōsin we de du wetin rayt get big pawa as i de wok. (Jems 5: 16).

Jōn, di ol apōsul, rayt insay Rēveleshōn Chapta 1 to di chōch dēn na Eshia fō tel dēn se if dēn nō ripēnt Gōd go tek akshōn agens dēn. Sōm pipul dēn go dōn biliv lēk aw sōm pipul dēn biliv tide se wans dēn dōn sev dēn go sev ɔltem. Bōt dēn nō bin get garanti fō se dēn go sev bikōs Jōn tel dēn se dēn nid fō ripēnt en go bak to Gōd o lōgo pul dēn lampstand, usay layt en layf de kōmōt.

We Gōd in pikin we tōn agens am kam fō no bōt in sin sityueshōn, tōn away frōm dēn sin we dēn de du fō go waka we go mek Gōd gladi, en dēn de pre wit ɔl dēn at fō mek Gōd fōgiv am so dat i go mek pis wit am en di wan dēn we de insay Krays, . Gōd de fōgiv.

Di lokal kōngrigeshōn nō fō tek am as sēken klas Kristian we de protēkt am fō wok lēk Gōd in savant. Bikōs udat get pawa oba in savant dēn pas Krays? Dēn fō gēda wit di Kristian we nō de du wetin rayt, ep en enkōrej am fō liv fetful wan to Gōd. I dōn kam bak en Gōd dōn fōgiv am en Gōd de ekspekt am fō du di wok dēn we di Bōdi nid. Lida en brōda dēn nō fō si am se i nō nid o i nō imōtant bikōs ɔlman dōn sin, ripēnt, en kam bak sōm tēm insay dēn Kristian layf ilēksēf na pōblīk o na prayvet. Infakt, di wan ol chōch fō ep di brōda we de kam bak, we ripēnt, en we dōn mek pis fō bi wokman na di Kijdōm.

Kwēshōn

11. Di krɔs we dən nel Krays, Jizɔs in sin ɔfrin, na tru tin we pɔsin kin chɛk.

T. ____ F. ____

12. Di wan dən we de wok. Di apɔsul dən tichin nɔto tin dən we apin, we na tru, bɔt na tin dən we dən inspekt we dən kin tɔk bɔt ən ɛksplen wit kɔnklushɔn ən infɔrmeshɔn.

T. ____ F. ____

13. Di wan dən we de wok. Di kɔntinyu fɔ du sin kin mek pɔsin day sote go.

T. ____ F. ____

14. Di wan dən we de wok. Di opinion we di chɔch lida dən get iłeksf na pastɔ, pricha, ɛlda, prist ɔ pop nɔ de ɔnda chalenj.

T. ____ F. ____

15. Di wan dən we de wok. Di gospel fɔ Krays na Jizɔs in day, bərin ən layf bak, na tru tin we pɔsin kin gri wit ɔ nɔ gri wit we di apɔsul dən tichin na inspekt intapriteshɔn dən we dən kin agyu bɔt ən tɔk bɔt.

T. ____ F. ____